

**Årlig status fra videnskabsministeren til Udvalget for Videnskab og
Teknologi vedrørende implementering af regeringens handlingsplan
for terrorbekæmpelse**

2009

I forbindelse med folketingsbehandlingen af lov nr. 545 af 8. juni 2006 om ændring af lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, lov om radiofrekvenser og lov om radio- og teleterminaludstyr og elektromagnetiske forhold (opfølgning på regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse) har videnskabsministeren lovet at give Udvalget for Videnskab og Teknologi en årlig status vedrørende centrale problemstillinger under Videnskabsministeriets ansvarsområde i relation til loven i de første år efter lovens ikrafttræden.

Kravene til indretning af udstyr og systemer i forhold til aflytning med videre trådte endeligt i kraft 1. januar 2008.

Videnskabsministeren har i forbindelse med den aftalte opfølgning vedrørende lov nr. 545 besluttet ligeledes at følge op på reglerne om udstyrskrav i forhold til registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik (logning), som blev gennemført i lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet (teleloven) ved lov nr. 200 af 6. marts 2007. Loven trådte i kraft 15. september 2007. Opfølgningen vedrørende logning vedrører alene de tekniske aspekter af registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik.

Formålet med denne afrapportering er for så vidt angår Videnskabsministeriets område at orientere udvalget om myndighedernes praktiske erfaringer med implementeringen af regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse.

Foruden denne årlige afrapportering vil udvalget som lovet også modtage en orientering om erfaringerne med loven tre år efter forslaget gennemførelse, det vil sige i Folketingsåret 2009/2010 (sommeren).

Baggrund

Videnskabsministeren oversendte den 13. juni 2008 den første årlige status vedrørende centrale problemstillinger under Videnskabsministeriets ansvarsområde i relation til loven samt vedrørende reglerne om udstyrskrav i forhold til registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik (logning).

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling
Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vtuv@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 08-046962
Dok nr. 911656
Side 1/4

I denne status blev implementeringsprocessen og det praktiske arbejde og samarbejde mellem myndighederne beskrevet. Særligt i forbindelse med teleobservation blev det oplyst af Rigspolitiet, at de store teleoperatører arbejdede med at tilvejebringe de nødvendige tekniske løsninger herfor.

Konklusionen på rapporten var, at initiativerne på Videnskabsministeriets område i regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse nu var indført og implementeret i dansk ret. Reglerne havde på daværende tidspunkt kun været i kraft i kort tid, og erfaringerne med implementeringen var derfor begrænsede.

Videnskabsministeren valgte at følge særskilt op på den tekniske håndtering af indgreb i form af teleobservation i form af en rapport, som udvalget modtog den 18. december 2009. I denne rapport blev teleobservation beskrevet, og Rigspolitiet oplyste at have kendskab til, at der siden reglernes ikrafttræden den 1. januar 2008 var blevet afsagt kendelser om teleobservation i medfør af retsplejelovens § 791a, stk. 5.

Det blev desuden oplyst, at Rigspolitiet i samarbejde med de berørte teleudbydere på daværende tidspunkt gennemførte afklaring af relevante spørgsmål i relation til etablering af en central it-understøttelse af teleobservation.

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

Side 2/2

Praktiske erfaringer med implementeringen

Justitsministeriet har til brug for denne afrapportering oplyst følgende om politiets erfaringer med den tekniske implementering:

Politiet har generelt gode erfaringer i relation til samarbejdet med telebranchen i forbindelse med indgreb i meddeleleshemmeligheden. Samtlige landets politikredse beskriver således samarbejdet som i det væsentlige positivt og velfungerende, og flere politikredse henviser i den forbindelse til, at særligt de store teleselskaber yder en god service, og at sagerne generelt set behandles med den fornødne hurtighed.

Flere af politikredsene har imidlertid samtidig givet udtryk for, at der kan være forskel på serviceniveauet hos teleselskaberne, idet samarbejdet med de større teleselskaber fungerer meget tilfredsstillende, hvorimod de mindre teleselskaber ikke altid er i stand til at levere ydelser på samme tilfredsstillende niveau.

I forhold til Rigspolitiets samarbejde med telebranchen kan det mere overordnet oplyses, at Rigspolitiet løbende er i dialog med brancheforeningen og de enkelte teleoperatører vedrørende den tekniske gennemførelse af antiterrorlovgivningen i relation til indgreb i meddeleleshemmeligheden.

Om anvendelsen af teleobservation kan det oplyses, at enkelte politikredse har oplyst, at de har foretaget teleobservation, og at teleselskaberne i den forbindelse har ydet god service.

En central løsning til understøttelse af teleobservation er leveret til Rigspolitiet. Leveringen er afsluttet i april 2009. Det kan ikke udelukkes, at der

skal gennemføres mindre tilpasninger af løsningen for, at der kan modtages teleobservationsdata fra selskaberne.

Rigspolitiet vil tage løsningen i brug hurtigst muligt og i takt med, at der er gennemført test og nødvendige systemtilpasninger i forhold til de enkelte teleoperatører.

For så vidt angår historiske teleoplysninger har flere politikredse oplyst, at det ville lette politiets arbejde, såfremt teleselskaberne på ensartet vis leverede de historiske teleoplysninger – eksempelvis ud fra en fælles standard.

Det kan i den forbindelse oplyses, at historiske teleoplysninger i dag leveres direkte fra teleudbyderne til politikredsene. Rigspolitiet arbejder fortsat med etablering af en central løsning til effektivisering af kredsens arbejde hermed.

Tilsyn

IT- og Telestyrelsen fører tilsyn med overholdelse af telelovens § 15, stk. 1, § 15a og eventuelle regler udstedt i medfør af § 15, stk. 2. IT- og Telestyrelsen kan udstede påbud, såfremt udbydere ikke opfylder forpligtelsen, samt udstede tvangsbøder med henblik på at gennemtvinge en efterkommelse af reglerne.

Visse bestemmelser er desuden undergivet bødestraf, jf. telelovens § 112.

Dette er tilfældet for følgende regler i teleloven:

- § 15, stk. 3: Udbyderen skal bistå politiet ved indgreb i meddelelseshemmeligheden i form af aflytning og øjeblikkelig overførsel af telekommunikation til en anden medlemsstat, jf. § 15, stk. 1, nr. 4,
- § 15, stk. 4: En anmodning om fremskaffelse af oplysninger om teletrafik samt historisk teleoplysning og udvidet teleoplysning skal behandles straks og på en måde, så hensigten med indgrebet ikke forspildes, samt
- § 15 c: Udbydere på begæring af politiet skal udlevere oplysninger, der identificerer en slutbrugers adgang til kommunikationsnet og -tjenester.

Som beskrevet i rapporten til udvalget den 18. december 2008 rettede IT- og Telestyrelsen i løbet af 2008 henvendelse til samtlige udbydere af mobiltelefoni med henblik på en bekræftelse af, at forpligtelsen vedrørende teleobservation i telelovens § 15, stk. 1, nr. 2 var opfyldt.

Fire af mobiludbyderne opererer i eget net, mens størstedelen af den resterende del af mobiludbyderne via lejeaftale benytter mobilnettet hos de fire udbydere med eget net.

Samtlige mobiludbydere, som IT- og Telestyrelsen rettede henvendelse til, bekræftede at opfylde forpligtelserne vedrørende teleobservation - enten via eget net eller via aftale med en mobiludbyder med eget net.

På baggrund af en konkret henvendelse fra Rigspolitiet i 2008 har IT- og Telestyrelsen rettet henvendelse til en enkelt udbyder vedrørende opfyldelsen af telelo-

vens § 15. Henvendelsen har ikke på nuværende tidspunkt resulteret i anvendelsen af sanktioner i form af påbud eller tvangsbøder. IT- og Telestyrelsen er i dialog med det pågældende selskab.

Justitsministeriet og Rigspolitiet har i forbindelse med denne årlige afrapportering konkret overført Videnskabsministeriet peget på enkelte forhold, der i den praktiske håndtering af indgreb i meddelelseshemmeligheden ikke fungerer tilfredsstillende hos enkelte teleselskaber. Videnskabsministeriet og Justitsministeriet er i samarbejde ved at følge op på disse forhold som led i den almindelige tilsynsforpligtelse.

Der afholdes jævnligt møder i det oprettede mødeforum mellem Justitsministeriet, Politiets Efterretningstjeneste, Rigspolitiet og IT- og Telestyrelsen blandt andet med henblik på løbende opfølgning og dialog i forhold til implementering af regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse, herunder i forhold til konkret konstaterede problemer på området.

Konklusion

Det kan konkluderes, at politiet generelt har gode erfaringer i relation til samarbejdet med telebranchen i forbindelse med indgreb i meddelelseshemmeligheden, idet samarbejdet i det væsentligste beskrives som værende positivt og velfungerende.

Om anvendelsen af teleobservation kan det konkluderes, at der i politikredsene har været foretaget teleobservation, og at teleselskaberne i den forbindelse har ydet en god service. Der er implementeret en central løsning til understøttelse af teleobservation.

Det kan vedrørende historiske teleoplysninger konkluderes, at disse leveres fra teleudbydere til politikredsene, og at Rigspolitiet arbejder med etablering af en central løsning til effektivisering af politikredsenes arbejde.

Der er en løbende dialog mellem de relevante myndigheder og mellem politiet og telebranchen om den tekniske gennemførelse af antiterrorlovgivningen i relation til indgreb i meddelelseshemmeligheden. De relevante myndigheder fører tilsyn med reglerne og vil gribe ind, såfremt reglerne ikke overholdes.

Videnskabsministeren har som bekendt lovet at udarbejde en orientering om erfaringerne med loven tre år efter lovens gennemførelse, det vil sige i Folketingsåret 2009/2010 (sommeren).